

En la mort de Josep Homs

El dia 6 de març de 1997 ha mort, a l'edat de 42 anys, el geògraf i consoci Josep Homs i Corominas. Responsable del Pla Estratègic de Granollers i persona molt coneguda en aquesta ciutat, la seva mort impensada hi ha causat una gran consternació.

Josep Homs va néixer a Granollers el dia 15 de maig de 1954. Completats els estudis secundaris passà a la Universitat de Barcelona. Aquí obtingué el títol de mestre (l'any 1982) i es llicencià en Geografia (el 1984). De molt jove ja, fins i tot abans de completar la seva formació, començà a treballar en les dues línies que caracteritzaren la seva trajectòria professional: la docència a l'Escola Municipal de Treball i els estudis sobre la realitat de Granollers.

Homs començà a col·laborar amb l'Escola Municipal de Treball-Institut Politècnic de Granollers el 1974, quan tot just tenia 20 anys. Hi exercí de professor de Geografia i Història i, entre 1980 i 1984, en fou el cap d'estudis. En el cos docent de l'Escola coincidí amb alguns dels principals protagonistes de la vida política i ciutadana granollerina dels anys vuitanta i noranta, com Josep Pujadas, Josep Mayoral o Albert Camps. La relació i identificació de Josep Homs amb aquesta institució, tan important en la vida cultural i econòmica de Granollers, es perllongà per més de dues dècades. No és estrany doncs que l'any 1995, en celebrar-se el 75è aniversari de l'Escola, Homs en fos un dels principals animadors: com organitzador de l'exposició commemorativa al Museu de Granollers i com autor d'una història del centre. El volum, publicat per l'Ajuntament de Granollers amb el títol *Escola Municipal de Treball. Granollers 1920-1995, 75 anys d'història*, aparegué l'any abans de la seva mort.

Paral·lelament a la seva dedicació docent, Josep Homs desenvolupà una intensa activitat d'estudis i publicista sobre la geografia i l'urbanisme de Granollers i del Vallès. D'ençà mitjans dels anys setanta participà incessantment en diver-

ses publicacions de la comarca, on sovint mantingué col·laboracions fixes: *El Correo Catalán. Vallés especial* (1975-1976), *Comarca al dia* (1976-1977), *L'ocellot* (1983-1984), *9 Nou* (1989-1995), *Revista del Vallés* (1993-1995). En aquesta darrera tingué durant un llarg període la rúbrica setmanal «Retalls d'història urbana», els articles de la qual han estat recentment aplegats en un volum (*Granollers, retalls d'història urbana*, Granollers, Tarafa editora, 1995). En les ratlles que obren el llibre es resumeixen prou clarament quina és l'aproximació al fet urbà que guia l'autor. Una aproximació que és gairebé un programa:

«Des de sempre m'ha interessat l'estudi de la ciutat, els seus canvis i transformacions, el seu desenvolupament o decadència, projecció o expectatives. La forma que adquireix, fruit de les contradiccions dels agents que intervenen en llur procés de construcció, és el reflex d'una pugna interna on es diluciden múltiples i antagònics interessos. Cada conjuntura aporta una visió pròpia i el resultat final d'aquest procés és una síntesi eclèctica, un conjunt de teories i apostes dins d'un mateix espai interactiu i dinàmic. La ciutat s'ha d'entendre com un llegat inequívoc de les generacions que ens precediren. Més de les que poguerem i tingueren capacitat per fer-ho que no pas de les que, impassibles quasi bé sempre, hagueren de suportar el que, amb bona o mala fe, se'ls oferia»

Al costat d'aquestes col·laboracions de premsa, Homs publicà un bon nombre d'articles i contribucions en obres col·lectives de caràcter tècnic o disciplinar, on analitzà una i altra vegada l'evolució geogràfica i urbanística de Granollers, les seves relacions comarcals i la seva progressiva integració metropolitana. El lector trobarà en la relació bibliogràfica que segueix una selecció d'aquests escrits. La magnífica *Bibliografia del Vallés Oriental* aplegada per l'arxiver de Granollers, Lluís Tintó, inclou també una extensa relació dels treballs de Josep Homs.

El coneixement de la seva ciutat i el compromís en la seva evolució el portaren a implicar-se cada vegada més estretament en la seva gestió, fins el punt que, en els darrers anys la col·laboració amb l'Administració local anà convertint-se en la seva dedicació professional preeminent. D'ençà l'any 1990 col·laborava formalment amb l'Ajuntament de Granollers, tot coordinant i redactant treballs i publicacions. El 1993 passà al Consell Comarcal de Vallés Oriental on coordinà, entre d'altres, els treballs d'elaboració del Pla d'Actuació Comarcal. Finalment, el mes de setembre de 1996 fou nomenat per l'Ajuntament de Granollers Director del «Pla Estratègic Granollers, segle XX». Era aquesta l'activitat que, amb la seva habitual dedicació i entusiasme, exercí en els darrers mesos, fins que a començaments de març una dolència coronària se l'enduguè. En una iniciativa ben lloable, l'Ajuntament de Granollers i l'Escola del Treball preveuen convocar aviat la primera «Borsa d'Estudis Josep Homs», per tal d'honorar la seva memòria.

Josep Homs fou un geògraf compromès, que estimà la seva ciutat i maldà per millorar-la. Els qui el conegueren el recordaran per la seva actitud alhora

exigent i considerada, entusiasta i experta. La seva desaparició, tan prematura, és una gran pèrdua per tots els qui —a Granollers i arreu de Catalunya— tracten de conèixer el nostre territori i pugnen per tal de protegir-lo i ordenar-lo.

ON

Selecció d'escrits

1. Llibres

- Granollers, retalls d'història urbana*, Granollers, Tarafa Editora de Publicacions, S.L., 1995 (198 pp.).
- Escola Municipal de Treball, Granollers 1920-1995, 75 anys d'història*, Granollers, Ajuntament de Granollers, 1996 (114pp.).

2. Col·laboració en obres col·lectives.

- «Apunts sobre la immigració a Granollers abans de la Guerra Civil» a *XXXIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos*, volum II, Granollers, Museu de Granollers i Centre d'Estudis de l'Associació Cultural (113-124pp.).
- «Granollers i la seva gent abans d'esclatar el conflicte» a *Granollers 1936-39: conflicte revolucionari i bèl·lic*, volum I, Vilassar de Mar, Oikos-tau, 1989 (p. 21-99).
- «El període bèl·lic: moment de canvis i transformacions en les tendències generals demogràfiques» a *Granollers 1936-39: conflicte revolucionari i bèl·lic*, volum II, Vilassar de Mar, Oikos-tau, 1990 (pp. 11-51).
- «L'activitat comercial al Vallès: orígens i evolució» a *El comerç al Vallès i els seus centres de prestigi*, P. Hillaire & A. Pous, eds, Barcelona, 1991 (pp. 7-15) [en col·laboració amb Albert Camps].
- Granollers, la ciutat i l'esport; l'Handbol i els Jocs*, Granollers, Ajuntament de Granollers, 1991 (100 pp.) [en col·laboració amb Albert Camps].
- «Granollers, una operació fallida: l'emprestit de 1928» a M. Angels Alió et al.: *Quatre ciutats com a model. El finançament de l'obra pública urbana a Catalunya durant els anys vint*, Lleida, Departament de Geografia i Història de la Universitat de Lleida, 1992 (pp. 77-111).
- El Vallès Oriental. Un territori a l'abast. Inventari patrimonial i de recursos bàsics*, Granollers, Consell Comarcal del Vallès Oriental, 1993 (182pp.) [en col·laboració amb Joan Garriga i Montserrat Salvador].
- «Habitatge, construcció i urbanisme» i «Transports i comunicacions» a Josep Anguera (dir.), *La transformació del Vallès Oriental*, Barcelona, Caixa de Catalunya, 1994 (pp. 275-310 i 311-356).

3. Articles

- «Quina ciutat ens trobarem al 93?» a *Revista de l'Associació Cultural de Granollers*, 0, maig 1989 (pp. 9-12).
- «Granollers: una ciutat viva i real més enllà dels propis límits municipals», a *Revista de l'Associació Cultural de Granollers*, 2, juliol 1990 (pp. 23-27).
- «Memorial Jordi Biaget i Elias: un estímul a la investigació» a *9 Nou*, núm. 9) núm. 99, 14 de setembre 1990, (p. 18).
- «Salvador Llobet, un geògraf que ha fet història» (28.03.91) a *9 Nou*, núm. 153, 28 de març 1991. (p. 15).
- «La perspectiva demogràfica del creixement al Vallès Oriental», a *Lauro. Revista del Museu de Granollers*, 4, desembre 1992 (pp. 26-40).
- «Granollers com a subcentre metropolità», a *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 31, desembre 1992. (pp. 117-180).
- «El Vallès Oriental en el context territorial català i metropolità» a *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, 21, novembre 1994. (pp. 13-23).

4. Treballs inèdits

- La població de Granollers. Estudi a partir de l'actualització del Padró d'habitants realitzada l'any 1988*, Granollers, 30 abril 1990, (mecanografiat, 320 pp.)
- Deu anys d'eleccions a Granollers 1977-1987*. Granollers, 1988, (mecanografiat, 359 pp.) [en col·laboració amb Albert Camps].
- Inventari de Fonts demogràfiques de Granollers*, Granollers, 1987, (mecanografiat, 92 pp.)